

Prenova sindikata

V korak s časom in zahtevami

Predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je s sprejemom teze o prenovi sindikata odprlo razpravo o programski zasnovi Zveze sindikatov Slovenije in o smereh in načinih uveljavljanja delavskih pravic in ciljev sindikata v današnjem času in v prihodnje. Teze o prenovi spodbujajo sindikat, naj postane samostojna in neodvisna organizacija delavcev, vendar se pri tem ne odpoveduje svojemu vplivu na politični sistem socialističnega samoupravljanja. Med tistimi prvinami novega pogleda na sindikat velja omeniti predvsem spoznanje, da je potrebno skrbeti doslej preširoko in morda tudi zategadelj premalo učinkovito delovanje sindikata »povsod in nikjer« in določiti predvsem tista področja, na katerih mora sindikat uveljavljati interese svojega članstva. Zato so v programski zasnovi sindikalne prenove predstavljene tudi naloge, ki izhajajo iz spoznane nujne razvojne preobrazbe gospodarstva in družbe, s katerimi hoče uveljaviti izboljšanje delovnih in življenjskih razmer delavcev, ekonomsko in socialno varnost presežkov delavcev, varstvo pravic delavcev in dela ter delovnega razmerja, socialno in gmotno varnost ogroženih kategorij delavcev in zaščito stavekajočih. Uveljavljanje nove programske zasnove in spreminjanje razmer v posameznih delovnih kolektivih in družbi pa zahteva najprej čiste odnose znotraj sindikalne organizacije, da bo lahko vsak član organizacije in organ ZSS zavestno, ustvarjalno, kritično in odgovorno sooblikoval in dosegal cilje Zveze sindikatov Slovenije. Prav zato teze prinašajo tudi smeri in načine prenove sindikalne organizacije, ki mora postati resnično delavska, samostojna, neodvisna in sposobna hkrati uveljaviti upravičene zahteve svojega članstva. Zato pa mora tudi hoteti in biti usposobljena za normalno dogovarjanje s poslovnimi sestavi v podjetjih in izvršnopoličnimi telesi na vseh ravneh odločanja. Programske zasnove takšne prenovljene vloge sindikata so:

● **Nadaljnji razvoj samoupravljanja** kot temeljne oblike osamosvojitve delovnega človeka, sproščanje ustvarjalnosti in svobode delavca kot posameznika in vseh delovnih ljudi pri delu in upravljanju ter kot temelja demokratičnega delavčevega nadzora nad upravljanjem in vodenjem v gospodarstvu in v družbi. Zavzemamo se za takšen socializem, ki bo gospodarsko učinkovit in socialno uspešen, ki bo spodbujal ustvarjalno in inovativno delo posameznikov in skupnosti, ki bo nadalje razvijal civilizacijske,

znanstveno-tehnološke, informacijske, gospodarske, politične in kulturne dosežke, in ki bo uveljavljala idejo socialističnega humanizma.

● **Razvojna preobrazba družbe, ki bo uveljavila gospodarsko neodvisnost delovnega človeka** pri izbiri načina za zagotavljanje možnosti za njegov ekonomski obstoj. To postavlja kot pogoj pluralizem lastninskih odnosov ob prevladujoči družbeni lastnini kot temeljnem družbenoekonomskem odnosu in na njem zasnovanem samoupravljanju, ki bo uveljavil tržno ekonomijo, konkurenčnost, trg kot merilo gospodarnosti, kot podlago za sprostitve ekonomske pobude in samostojnosti nosilcev gospodarstva ter novo tehnološko raven razvoja naše družbe. Vse to predstavlja podlago gospodarskega in socialnega položaja ter razvoja delavca.

● **Razvijanje demokracije kot temelja za uveljavljanje in spoštovanje civilizacijskih pridobitev in širjenje prostora ustvarjalnosti, svobode in dostojanstva delovnega človeka in občana;** v tem okviru zajamčenje neposrednih volitev, ki bodo zagotavljale konkurenco programov, sposobnosti in osebnosti, kar naj bo tudi podlaga za promocijo sindikalnih kadrov.

● **Razvijanje sodobne pravne države v funkciji razvoja in varstva civilizacijskih pridobitev ter družbenega in gospodarskega položaja delovnih ljudi.** To postavlja za pogoj reintegracijo usmerjevalnih funkcij in razvijanje skupščine in tudi dejavnosti kot temeljnega mehanizma družbenega nadzora nad oblastjo in državo. Na teh osnovah je treba razvijati dosledno spoštovanje ustavnosti in zakonitosti kot temeljnega načela razvite družbe.

● **Postaviti se po robu** nadaljnjemu poseganju državno-oblastnih organov v občini, republiki in federaciji kot tudi poslovnim strukturam vselej, ko ti s svojimi ukrepi in ravnanjem slabijo gmotni in socialni položaj delavca. Sem sodi nasprotovanje vsakemu poizkusu delovanja države mimo ustavnih in zakonskih pooblastil, zavračanje posegov v procese reprodukcije in vdelovanje družbenih dejavnosti ter zahteva po koreniti razbremenitvi gospodarstva.

● Hkrati z doslednim uveljavljanjem gospodarskih dejavnikov proizvodnje in storitev terjamo uveljavitev ekonomske cene dela kot enakopravnega proizvodnega dejavnika. Zavzemali se bomo za večje plače delavcev. Zavračamo splošne oziroma linearne posege v delitve, ker so se pokazali kot po-

Kuj me, kuj, dokler sem vroče!

polna zapora motivacije delavcev za sproščanje ustvarjalnosti, razvoja in gospodarske reforme nasploh. Z uveljavitvijo tržnega načina gospodarjenja je treba odpraviti prepodobno urejanje delitve ter zagotoviti samostojnost in odgovornost gospodarskih osebkov za boljše rezultate dela in gospodarjenja, za višje osebne dohodke.

Vztrajamo, da se najnižji in zajamčeni osebni dohodek hitreje prilagajata inflacijsko rastočim življenjskim stroškom, da bomo tako preprečili nadaljnje padanje realnih osebni dohodkov. Delitvena razmerja morajo podpirati gospodarsko učinkovitost podjetja in dosežke posameznika, ki so merljivi, vidni in dokazljivi. To pomeni, da osebni dohodki od projektnih nalog, raziskovalnega dela, marketinške obdelave, ustvarjalnega dela ne morejo biti omejeni z družbenimi usmeritvami.

● **Gmotna in socialna varnost presežkov delavcev** postaja v tržnih razmerah gospodarjenja pereč družbeni problem. Zato vztrajamo, da je zaščita produktivnega dela v funkciji razvoja podjetja in novih produktivnih zaposlitev presežkov delavcev.

Ugotavljanje presežkov delavcev mora biti stvar dialoga med vodstvom podjetja, gospodarsko zbornico in sindikatom podjetja, skladno s sindikalnimi zaščitnimi merili.

Za učinkovito reševanje presežkov delavcev: za reševanje vprašanj prezaposlovanja, prekvalifikacij, dokvalifikacij, delitev nadomestil osebni do-

hodkov delavcem, ki ostanejo začasno brez dela, za nadomestila osebni dohodkov in izplačevanje odpravnin v funkciji odpiranja novih možnosti produktivnih zaposlitev, je potrebno ustanoviti namenski sklad in koncentracijo sredstev.

Možni viri tega namenskega sklada so lahko sredstva podjetij, sredstva skupnih rezerv v republiki in v občini ter razvojni dinar, del sredstev skupnosti za zaposlovanje, bančna sredstva, davki, obveznice občanov in drugi viri. Kolikšen naj bo delež podjetja in družbe v takšnem rizičnem skladu, je predmet nadaljnega dogovora in sprememb ustreznih zakonov.

● **Delovne in življenjske razmere delavcev** so podlaga za njihovo kakovostno življenje in delo. Tu smo priča zastoju in nazadovanju, na kar sindikat ne pristaja.

Zdravo in varno delovno okolje, invalidizacije delavcev, izobraževanje in napredovanje delavcev, delovni čas in gradnja stanovanj – zlasti za mlade delavce – terjajo razdelavo vsake naloge posebej in novo opredelitev sindikalnih zahtev v samoupravnih aktih, v jutrišnjih kolektivnih pogodbah in v sindikalni listi.

● Sindikat se zavzema za preustroj družbenih dejavnosti na podlagi dopolnitve načel vzajemnosti in solidarnosti. Zato bo vztrajal pri pripravi nacionalnih programov družbenih dejavnosti.

● Socialna in gmotna varnost delavcev z nizkimi osebni dohodki, upokojevcem z nizkimi pokojninami in nezaposlenih delavcev sta resno ogroženi, zato je potrebno izpolniti social-

no-varstveni sistem, poiskati dodatne vire sredstev in jih bolj skoncentrirati v občinah ter na tej podlagi bolj učinkovito nuditi socialno-varstvene pomoči. Nujna postaja politika majhnih korakov rasti cen, da bodo delavci lahko vzdržali posledice delovanja trga.

● Razviti in zagotoviti moramo bolj kakovostno raven pri varstvu pravic delavcev iz dela in delovnega razmerja glede na novo opredelitev delovnih razmerij v zakonodaji in kolektivnih pogodbah.

● **Zaščita stavkajočih delavcev**, ki ne smejo odgovarjati za stavko, ne glede na to, ali v njej sodelujejo ali jo organizirajo, vključuje:

– prepoved prenehanja delovnega razmerja delavcem, ki so stavkali;

– preprečevanje različnih oblik pritiskov na delavce, ki v stavki niso sodelovali, ali pritiskov na delavce, da se odločajo za stavko proti svojemu prepričanju in lastnim interesom, izhajajoč iz načela, da je odločitev za stavko osebna pravica delavcev;

– zagotavljanje vsega potrebnega stavkajočim delavcem in tudi stavkovnemu odboru za opravljanje funkcij, določenih v stavkovnih pravilih;

– uveljavljanje pravic stavkajočih delavcev v skladu s sindikalnimi dokumenti, vključno z uveljavitvijo pravice do nadomestila osebnega dohodka na podlagi sindikalne liste;

– varstvo stavkajočih delavcev in tudi stavkovnega odbora v pogajanjih s samoupravnimi, poslovnimi in drugimi organi, opirajoč se na stališče, da so odgovorni za vzpostavljane demokratičnega dialoga in organiziranega reševanja zahtev delavcev tako stavkajoči delavci kakor sindikat oziroma stavkovni odbor in tudi organi, ki morajo odgovarjati in sprejemati odločitve.

● Učinkovitost pri izvajanju programskih usmeritev je odvisna tudi od izvajanja nadzorne funkcije sindikata, ki jo bomo uveljavljali s spremljanjem in nadzorom nad uresničevanjem programskih ciljev sindikata in z ukrepanjem, ne glede na to, ali se naloge sindikata izvajajo znotraj sindikata samega ali v drugih institucijah odločanja.

Sindikati v podjetju

Zakon o podjetjih ne določa vloge in nalog sindikata v podjetju (niti družbenem, mešanem ne zasebnem). Sindikat v skladu z ratificiranim mednarodnim paktom o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, ki ga je Jugoslavija ratificirala 1971. leta, deluje prosto, brez omejitev, v skladu s svojim statutom oziroma pravili: po določbah tega pakta je mogoče delovanje sindikata omejiti le zaradi nacionalne varnosti, javnega reda in miru ter uresničevanja pravic in svoboščin drugih.

Sindikati si mora svojo vlogo, svoje naloge, obliko in način svojega delovanja v podjetju določiti sam v svojem statutu. Pri tem bo seveda opredeljena vloga, naloge in način delovanja sindikata posebej za družbena podjetja, posebej za mešana in posebej za zasebna podjetja. Posebnosti delovanja sindikata v podjetju v odvisnosti od njegove lastninske sestave izvirajo iz različnega upravljalkega položaja delavcev:

– v družbenem podjetju so samoupravljalci in sprejemajo odločitve na podlagi sredstev in dela,

– v mešanem podjetju sodelujejo pri upravljanju podjetja na podlagi kapitala sorazmerno z višino družbenih sredstev in na podlagi vloženega dela,

– v zasebnem podjetju sodelujejo pri upravljanju podjetja na podlagi vloženega dela. Pristojni organi v podjetju pa morajo omogočiti sindikatu delovanje v skladu z njegovimi pravili, saj je interes upravljalcev podjetja, da delavci prek sindikata sodelujejo pri urejanju svojega družbenoekonomskega, ekonomskega in socialnega položaja.

Sindikati v družbenem podjetju

● **Pregled določil zakona o podjetjih**

Zakon o podjetjih ima le dve določili, ki se nanašata na sindikat v družbenem podjetju. To sta:

– določba 49. člena zakona, ki določa, da delavski svet podjetja obravnava predloge sindikata in se do njih opredeli (gre zlasti za razvojne odločitve, kadrovske plane, delitev dobička, delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, sprejem samoupravnih splošnih aktov s področja delovnih razmerij, osebnih dohodkov in skupne porabe in podobno);

– sindikatu se vročajo vabila z vsemi gradivi za seje vseh organov podjetja in druge razprave v podjetju in tako omogoči sodelovanje njegovih predstavnikov na njih, še zlasti, če se obravnavajo mnenja, predlogi in pobude sindikata;

– sindikatu se zagotavljajo prostorske in druge materialne možnosti za delo pri zagotavljanju socialne in ekonomske varnosti članov, njihovega kulturnega, športnega in drugega aktivnega udejstvovanja, ki lahko pripomore k boljšim delovnim rezultatom in humanjšim delovnim razmeram.

Se posebej je treba v statutu podjetja urediti uveljavljanje pravice do stavke in določiti, da v primerih, ko stavko vsem podjetju ali njegovemu delu organizira in vodi sindikat, sme uporabljati sindikalna in stavkovna pravila.

– sindikatu se zagotavljajo prostorske in druge materialne možnosti za delo pri zagotavljanju socialne in ekonomske varnosti članov, njihovega kulturnega, športnega in drugega aktivnega udejstvovanja, ki lahko pripomore k boljšim delovnim rezultatom in humanjšim delovnim razmeram.

Se posebej je treba v statutu podjetja urediti uveljavljanje pravice do stavke in določiti, da v primerih, ko stavko vsem podjetju ali njegovemu delu organizira in vodi sindikat, sme uporabljati sindikalna in stavkovna pravila.

● **Opredelitev načina sodelovanja s sindikatom v statutu podjetja**
Način sodelovanja organov podjetja s sindikatom je treba opredeliti kot obveznosti organov podjetja do sindikata in način sodelovanja sindikata ali njegovih predstavnikov pri delu organov podjetja. V statutu, pa tudi v drugih samoupravnih splošnih aktih podjetja, se določijo pogoji, način in oblike sodelovanja pri reševanju družbenoekonomskih, ekonomskih in socialnih vprašanj oziroma položaja članov sindikata (delavcev) v podjetju.

V posebnem poglavju statuta se opredelijo zlasti naslednje obveznosti podjetja oziroma samoupravnih, poslovnih in drugih organov podjetja do sindikata:

– poslovodni organ in strokovne službe zagotovijo sindikatu vse podatke, informacije in dejstva v zvezi z delom, poslovanjem in razvojem podjetja, ki vplivajo na gmotni in socialni položaj članov sindikata (delavcev);

– pristojni organi in strokovne službe zagotovijo sindikatu vse podatke v zvezi z uresničevanjem družbenoekonomskih, ekonomskih in socialnih pravic članov sindikata (delavcev), ki so pomembni za ekonomski in socialni položaj članov sindikata;

– delavski svet, izvršilni organ in poslovodni organ morajo pred sprejemom odločitev, ki bistveno vplivajo na

družbenoekonomski, ekonomski in socialni položaj članov sindikata (delavcev), obravnavati mnenja in predloge sindikata in se do njih opredeliti (gre zlasti za razvojne odločitve, kadrovske plane, delitev dobička, delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, sprejem samoupravnih splošnih aktov s področja delovnih razmerij, osebnih dohodkov in skupne porabe in podobno);

– sindikatu se vročajo vabila z vsemi gradivi za seje vseh organov podjetja in druge razprave v podjetju in tako omogoči sodelovanje njegovih predstavnikov na njih, še zlasti, če se obravnavajo mnenja, predlogi in pobude sindikata;

– sindikatu se zagotavljajo prostorske in druge materialne možnosti za delo pri zagotavljanju socialne in ekonomske varnosti članov, njihovega kulturnega, športnega in drugega aktivnega udejstvovanja, ki lahko pripomore k boljšim delovnim rezultatom in humanjšim delovnim razmeram.

Se posebej je treba v statutu podjetja urediti uveljavljanje pravice do stavke in določiti, da v primerih, ko stavko vsem podjetju ali njegovemu delu organizira in vodi sindikat, sme uporabljati sindikalna in stavkovna pravila.

Glede na spremenjeno vlogo in naloge sindikata v razmerah tržnega gospodarstva, so aktivisti ali člani vodstva sindikata v podjetju lahko izpostavljeni različnim pritiskom in šikaniranjem. Zato je ena izmed najpomembnejših nalog pri oblikovanju statuta podjetja, da statut podjetja določi, da delavcem podjetja, ki kot aktivisti in člani vodstev sindikata v podjetju organizirajo in vodijo delo sindikata, sodelujejo kot njegovi predstavniki na sejah organov podjetja, izražajo mnenja, predloge, pobude in zahteve sindikata, v času njihovega mandata in po njegovem poteku, ni mogoče klicati na odgovornost in tudi ne postavljati v manj ugoden položaj za delo in izražanje mnenj v sindikatu oz. funkciji sindikalnega aktivista. Še posebej kaže opozoriti na možnosti, da sindikat sodeluje tudi pri uveljavljanju družbenoekonomskih, ekonomskih in socialnih pravic delavcev v delih podjetja, če delavci v njih v skladu z določbami statuta podjetja uveljavljajo določene te pravice v delu podjetja. Obseg uresničevanja teh pravic, obveznosti in odgovornosti je lahko po obsegu in kvaliteti zelo različen, zato to kaže upoštevati tudi pri sindikalnem organiziranju v podjetju, zlasti velikem (več osnovnih organizacij sindikata).

Prijetne počitnice

O delu komisije za letovanje smo izdali posebno številko informatorja. Ker pa ta ni dosegli našim upokojenecem, povzemamo najpomembnejše o delu komisije, o cenah za letovanje in obliki plačila...

Zaradi povečanega zanimanja za letovanje v naših počitniških zmogljivostih smo v letošnjem letu uvedli sistem točkovanja in izdelali prioritete liste prijaviteljev za letovanje, vendar le za prikolice. V počitniških domovih pa je lahko ugodila željam prijaviteljev za letovanje brez prioritete liste.

Letošnje cene

Za člane in upokojenca Steklarne Hrastnik ter njihove družinske člane (mož, žena, nepreskrbljeni otroci) veljajo naslednje cene:

POČITNIŠKA DOMOVA PORTOROŽ IN BOHINJ PREDSEZONA: od 1. do 28. junija	
Celi dnevni penzion	80.000 dinarjev
Dnevni penzion za majhne otroke od 4 do 10 let	50.000 dinarjev
Dnevni penzion za majhne otroke od 4 do 10 let brez postelje	40.000 dinarjev

Celi dnevni polpenzion	65.000 dinarjev
Dnevni polpenzion za majhne otroke od 4 do 10 let	40.000 dinarjev
Dnevni polpenz. za majhne otroke od 4 do 10 let brez post.	35.000 dinarjev

SEZONA: od 28. junija do 27. avgusta

Celi dnevni penzion	100.000 dinarjev
Dnevni penzion za majhne otroke od 4 do 10 let	60.000 dinarjev
Dnevni penzion za majhne otroke od 4 do 10 let brez postelje	50.000 dinarjev

Celi dnevni polpenzion	85.000 dinarjev
Dnevni polpenzion za majhne otroke od 4 do 10 let	50.000 dinarjev
Dnevni polpenz. za majhne otroke od 4 do 10 let brez post.	45.000 dinarjev

POSEZONA: od 27. avgusta naprej

Celi dnevni penzion	90.000 dinarjev
Dnevni penzion za majhne otroke od 4 do 10 let	55.000 dinarjev
Dnevni penzion za majhne otroke od 4 do 10 let brez postelje	45.000 dinarjev

Celi dnevni polpenzion	75.000 dinarjev
Dnevni polpenzion za majhne otroke od 4 do 10 let	45.000 dinarjev
Dnevni polpenz. za majhne otroke od 4 do 10 let brez post.	40.000 dinarjev

Prikolice

PREDESEZONA IN POSEZONA

5 ležišč	800.000 dinarjev
4 ležišča	700.000 dinarjev

SEZONA

5 ležišč	1.000.000 dinarjev
4 ležišča	900.000 dinarjev

Cene za druge goste so višje za približno 40 odstotkov!

V naš dom v Bohinj radi odhajajo tisti, ki jim je pri srcu mir, ki ljubijo gore. Bohinjci pa se trudijo, da bi turistom ponudili še kaj več in kot kaže jim to uspeva.

Predlagane cene je na svoji zadnji seji potrdil delavski svet, vendar si pridržuje pravico za njihovo spremembo, če bi prišlo do tako občutljivih podražitev prehrabnih izdelkov, da bi te

bistveno vplivale na sedanjo ceno. Glede plačila letovanja se je delavski svet odločil, da ga bo mogoče poravnati v šestih obrokih. Prvega je treba poravnati ob prejemu obvestila o odobritvi letovanja. O načinu plačila preostalih petih obrokov (ali odtegljaj pri izplačilu OD, ali osebno prinašanje denarja) pa boste podpisali posebno izjavo.

Iz združene hrvaške steklarske industrije

O najnovejših dosežkih steklarske tehnologije

Poslovna skupnost združene hrvaške steklarske industrije (USIH) je skupaj z delovno organizacijo Astra, Tozd Mašinoimpex in firmama Pennekamp in W. Pötting pripravila mednarodni simpozij o najnovejših dosežkih v svetovni steklarski tehnologiji, ki so se ga na naše veselje udeležili strokovnjaki in deloma poslovni ljudje iz vse

jugoslovanske steklarske industrije. Simpozija se je udeležilo 44 predstavnikov jugoslovanskih kolektivov. Motivi in razlogi za simpozij so se porodili zaradi napredka sodobne steklarske industrije v svetu in potrebe za izboljšanje tehnologije v naši steklarski industriji. Znanost in tehnika sta ob koncu 20. stoletja razvila različne vidike

življenja. Nova tehnologija, izdelki in postopki nenehno spreminjajo gospodarsko dejavnost in posamezne industrijske panoge – saj ustvarjajo nove postopke, izdelke in nove profile strokovnjakov. Znanstveni potencial je skoraj neomejen. V razmerah, kjer vlada stagnacija gospodarske rasti, je treba izkoristiti še moči znanstveno-tehnološkega napredka za boljši gospodarski učinek. V razvoju znanosti in tehnologije, gospodarske rasti in družbenega razvoja se tako postavljata dve vprašanji. Prvo je, kako in koliko lahko znanost v določeni državi ustvari optimalne gospodarske koristi, in drugo – kako bi bilo mogoče izkoristiti pomemben potencial internacionalizacije znanstvenega in tehnološkega napredka za lasten razvoj. V določenih državah se že pojavljajo potrebe za boljše integriranje tehnoloških dosežkov za napredovanje gospodarskih in socialnih razmer. Naše sedanje krizne razmere terjajo pospešeni tehnološki razvoj in tehnični napredek, ki bosta povzročila povečanje proizvodnje in zaposlenosti. Nezadostno in neracionalno izkoriščanje tehničnih in delovnih moči je povzročilo povečanje proizvodnih stroškov na enoto proizvoda, s tem pa

Tako nam je direktor Pennekampa Siegfried Dudek pojasnil položaj steklarske industrije v Evropi, ZDA in na drugih celinah s stališča embalažnega in ravnega stekla. Prikazal je prednosti in pomanjkljivosti stekla v vseh vidikih njegove uporabnosti. Nakazal je možnosti razvoja steklarske industrije v naslednjih 20–30 letih. Opisal je velik razvoj steklarske industrije v Kitajski, Južni Koreji in na Japonskem. V ZDA je ta razvoj nekoliko manjši. Splošna ugotovitev je, da ima steklarska industrija z razvojem sodobne tehnologije veliko razvojno perspektivo. Njeni izdelki se na tržiščih vse bolj uveljavljajo.

Dipl. ing. J. Pötting iz istoimenskega podjetja je prikazal razvoj proizvodnje kristalnega stekla in posameznih vrst strojev za avtomatsko izdelovanje kristalnih izdelkov v firmi Pötting. Z videoposnetkom je uspešno pokazal proizvodnjo na določenih tipih strojev v Franciji in Češkoslovaški. Lahko smo si ogledali tudi brušenje kristalnega stekla z zelo kompliciranimi vzorci, kjer nekaj brusov dela vzporedno, ter računalniško programiranje dela.

Direktor Dudek iz Pennekampa je opisal najnovejše dosežke pri hlajenju

zmanjšanje konkurenčnosti in akumulativnih sposobnosti. Jasno je, da moramo čimprej preseči sedanjo stagnacijo in krizo, k čemer bo nedvomno pripomogla uveljavitev odgovornosti za ekonomske učinke sprejetih investicijskih in poslovnih odločitev. Rešiti moramo hitrejšo uporabo tehnološko-tehničnih dosežkov v proizvodnji, spodbuditi motiviranost za raziskovanje, ter poiskati sredstva za posodobitev in razvoj tehnologije. Tržišče, h kateremu se približujemo, je neobhodno mehanizem za to, da se gospodarske subjekte prisili v dviganje produktivnosti dela in učinkovitosti kapitala na podlagi konkurenčnega boja.

Racionalizacije proizvodnje si ne moremo zamisliti brez angažiranosti našega znanja in sposobnosti za uvajanje visoke učinkovitosti in višje stopnje produktivnosti dela. Zato je tudi ta mednarodni simpozij imel nalogo – prispevati k napredku jugoslovanske steklarske industrije, predvsem tako, da bi naša spoznanja obogatili s prakso, ki v tem času vlada v svetu. Strokovnjaki znanih tujih podjetij so nas s svojim znanjem, izkušnjami in ustrežljivostjo seznanili z aktualno problematiko dosežkov v tehnološkem in marketinškem razvoju steklarske industrije v Evropi in svetu.

steklenih izdelkov ter velike možnosti za prihranek toplotne energije. Z dia pozitivni je pokazal konstruktivne prednosti sodobnih hladilnikov. Posebej se je dotaknil novih teoretičnih in praktičnih pogledov na hlajenje steklarskih izdelkov, kar je prikazal z diagrami.

V tem kratkem članku ni mogoče opisati množice koristnih detajlov iz predavanj tujih strokovnjakov, ki so trajala polnih pet ur. Ob koncu lahko še enkrat ponovim, kako nas je veselilo, da so se jugoslovanski steklarji odzvali v tako velikem številu in da so tudi tokrat pokazali veliko zanimanje za napredek jugoslovanske steklarske industrije. Pokazala se je dobra tradicionalna solidarnost jugoslovanskih steklarjev za skupno strokovno, splošno in kolegijalno sodelovanje, ne glede na to iz katerega kolektiva ali dela države prihajajo. Tudi tokrat je zaživela mednarodna solidarnost in steklarska vzajemnost. Bilo bi nam ljubilo, če smo v tem uspehi, in mislim, da smo. Poudarjam, da je bil to v zadnjih treh letih tretji simpozij mednarodnega značaja, ki ga je ta Poslovna skupnost ob sodelovanju drugih, upam da, uspešno organizirala.

Branko Mlačak, dipl. inž.

Hanover 1989

Hannoverski sejem Industrie (industrija), ki je vsako leto, predstavlja po številu udeležencev največjo prireditelje te vrste v svetu.

Sejem je večplastno zanimiv, saj predstavlja prikaz visoke tehnologije, komunikacijske možnosti in marketinške dejavnosti.

● Prikaz visoke tehnologije

6010 razstavljalcev iz 48 držav je letos prikazalo ponudbo strojev in opreme ter raznih izdelkov z vseh področij, posebne novosti pa so bile na področju elektrotehnične in elektronske industrije. Težišče je bilo na temi **industrijska avtomatizacija**, v sklopu katere so bile prikazane komponente **tovarn bodočnosti**. Po mišljenju strokovnjakov je bila ponudba na tem področju popolna in tehnološko vrhunska.

● Komunikacijske možnosti

Hannoverski sejem predstavlja globalni gospodarski komunikacijski forum, ki izkorišča svoj osrednji položaj v bodočem notranjem trgu združene Evrope 92, za katerega se vsi pripravljajo. To seveda še posebej velja za srečanje tehnologij in inovacij iz vseh gospodarskih okolij Evrope, Severne Amerike in Azije. V tem smislu so letos zelo povečali svojo udeležbo razstavljalci iz vzhodnih držav (leta 1988: 93 razstavljalcev, leta 1989: 137 razstavljalcev). Pomemben gospodarski značaj sejma se je pokazal tudi z intenzivnimi zasedanji in srečanji predstavnikov mnogih držav. Prav tako je sejem leto obiskalo mnogo delegacij mešanega sestava, kar vse kaže na uspešno in zelo pomembno plat »političnega makretiniga«. Od letos je postavljena nova orientacija za države – partner sejma (lansko leto Jugoslavija), kjer gre za možnost predstavitve najpomembnejših evropskih industrijskih držav (letos je bila to Avstrija).

● Marketinške dejavnosti

Edinstveni marketinški instrument hannoverskega sejma je v tem, da razstavljalci lahko predstavijo opremo,

stroje in sisteme v funkciji, obiskovalci pa ocenjujejo, kako delujejo posamezne komponente sistema in kakšni so predpogoji njihove uporabe pri optimalni izkoriščenosti.

Šele s takšnim uvodom lahko razumemo pomen tega sejma, na katerem že nekaj let nastopamo tudi mi. Iz Jugoslavije je bilo na sejmu zastopanih 17 proizvajalcev, od tega 11 preko Jugoslovanske gospodarske zbornice oziroma Jugoslavija publika (tudi mi), drugi v lastni režiji. Od 17 razstavljalcev iz Jugoslavije je poleg nas nastopila še Elektrokovina iz Maribora na Weltlichtschau (svetovna razstava svetil), ki spada v eno najpomembnejših razstavnih grupacij Elektrotechnik (elektrotehnika).

Seveda se ob tako skromni udeležbi Jugoslavije (tudi Slovenije – skupno le 6 razstavljalcev) postavlja vprašanje, kje so drugi? Nekaj odgovorov je tu:

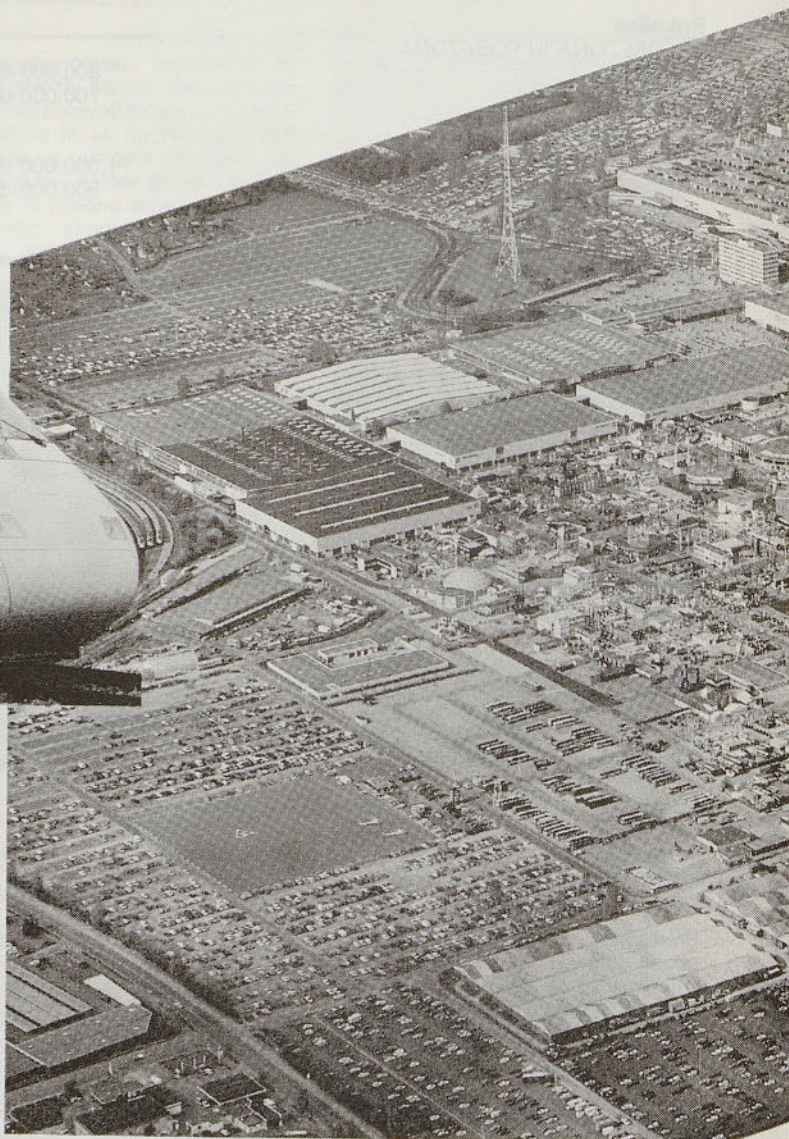
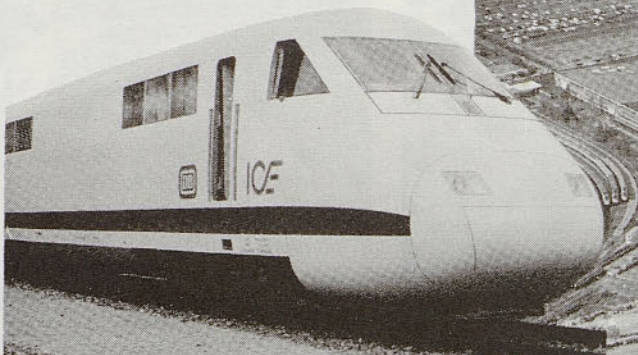
- izgovori na visoko ceno za udeležbo;
- mišljenje, da nastop na sejmu ni potreben kljub zanimanjem za izvoz;
- predvsem pa je dejstvo, da mnogo tovarn ne dosega ravni, s katero bi lahko računale na uspeh na sejmu, ki postavlja visoke zahteve.

Toliko na splošno o pomenu sejma in nastopu na sejmu v Hannoveru.

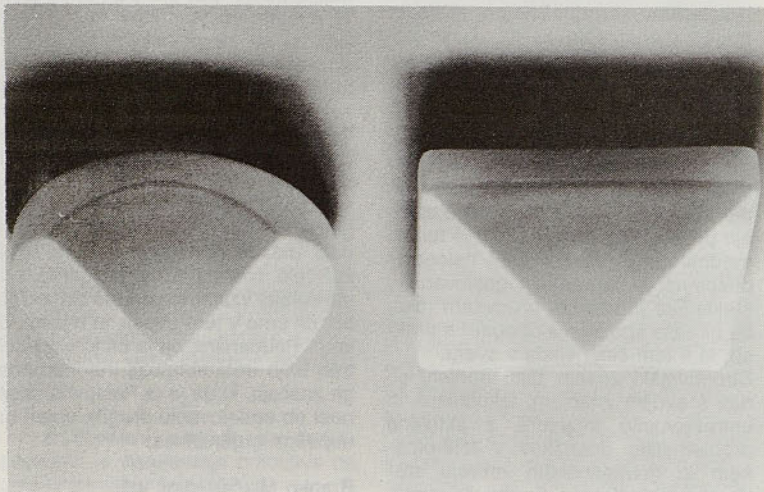
Po koncu hannoverskega sejma je bil v Steklarni sestanek tistih, ki so se sejma udeležili.

Predstavljeno, obravnavano in sprejeto je bilo poročilo o značilnostih sejma za razsvetljavo in o našem nastopu na sejmu:

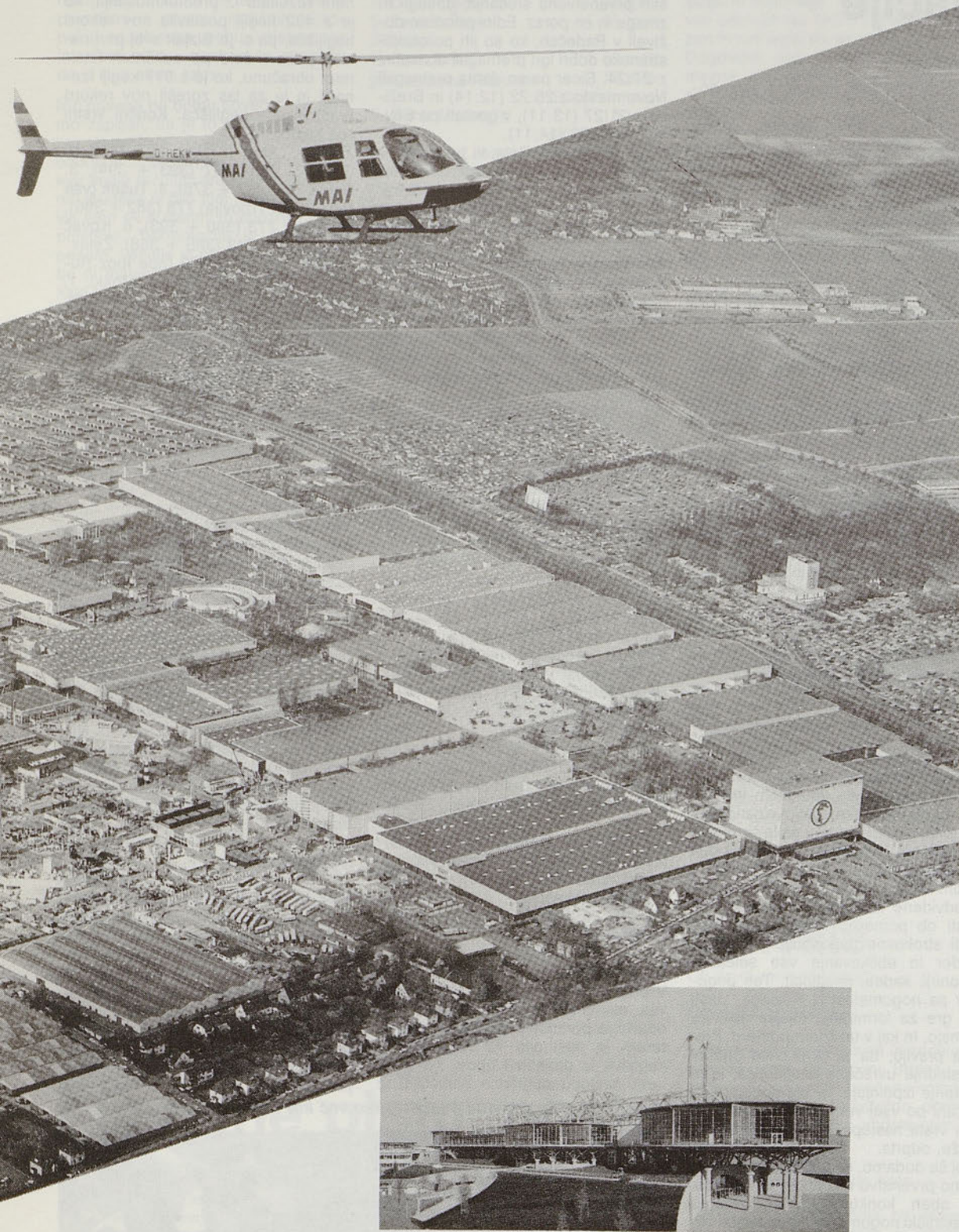
- Splošna ocena je, da je naš nastop na Hannoveru potreben in da bo treba nastopiti tudi na sejmu v Frankfurtu (pogrnjena miza).

Nova serija plafoner Steklarne Hrastnik na Hannoveru 1989.

Hannoverski sejem Industrie – največji tovrstni sejem na svetu.

Ocena našega nastopa na Hannoveru 89.

★ Pozitiven je nov koncept nastopa na sejmu s sodelovanjem naših izvoznikov (Kemija, Tehno, Steklo) – ti so tudi pokrili del stroškov nastopa;
 ★ ugodno je ocenjen izgled postavitve in program razstavljenih izdelkov;
 ★ treba bo dodelati določene stvari, npr. glede vprašanja lastnega večjega razstavnega prostora, poudarka steklenim polizdelkom, predvsem pa aktualnosti naše ponudbe (halogen).

●Sporočilo Hannovera 89

Enotno prepričanje udeležencev Hannovera je, da je halogenska razsvetljava odločilen dejavnik pri steklenih svetlobnih telesih z dvema usmeritvama:

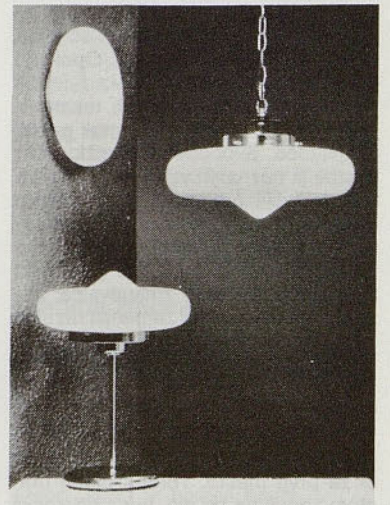
- povečati delež steklenih senčnikov pri halogenu (novost), kar pomeni razširitev uporabe stekla pri tej razsvetljavi;
- zmanjšati delež večjih steklenih svetlobnih teles, kar pomeni omejiti porabo teh izdelkov v razsvetljavi in se preusmeriti v proizvodnji razsvetljavnih izdelkov iz stekla.

V tem smislu je bila bogata ponudba izdelovalcev novih majhnih senčnikov za halogen, v tej igri ne zaostajajo tudi veliki proizvajalci (Putzler, Limburg), ki pa vnašajo svoje, večje oblike stekel za halogen.

Na sestanku so bili sprejeti tudi sklepi za prihodnje delo, ki pa so predmet poslovne politike in jih ne gre objaviti, pač pa je o njih seznanjen (poleg strokovnih in vodilnih ljudi iz naše delovne organizacije) Odbor za poslovno politiko.

Slavko Marcen

Novi izdelki Steklarne Hrastnik na Hannoveru 1989.

Slediti moramo naraščanju inflacije

Konferenca sindikata DO STEKLAR-NE HRASTNIK, se je v preteklem tednu sestala na svoji 2. seji.

Med drugim so delegati Konference razpravljali tudi o nekaterih oblikah pomoči, ki so organizirane v okviru sindikata.

Sem sodijo: blagajne vzajemne samopomoči, posmrtnina in denarna pomoč, ki jo sindikat izplačuje članom kolektiva, ki so tri ali več mesecev v bolniškem staležu.

Ker vse težje sledimo skokovitemu naraščanju inflacije je bilo predlagano, da bi se pri nekaterih oblikah pomoči upeljali določeni mehanizmi, ki bi zagotavljali zasledovanje naraščajočih cen.

Tako so sprejeli odločitev, da bodo od 1. maja posmrtnino izplačevali v višini 20% najcenejšega pogreba, kar v tem mesecu predstavlja 800.000 dinarjev.

Pri blagajni vzajemne samopomoči pa so bili določeni višji zneski članarine in temu ustrezno tudi višji zneski kredita, ki ga lahko najemajo delavci, ki

so člani blagajne vzajemne samopomoči in sicer:

Članarina 10.000	dinarjev,	kredit
100.000	dinarjev.	
Članarina 20.000	dinarjev,	kredit
200.000	dinarjev.	
Članarina 30.000	dinarjev,	kredit
300.000	dinarjev.	

Povišal se je tudi znesek pomoči, ki jo sindikat izplačuje delavcem, ki so tri mesece ali več neprekinjeno v bolniškem staležu. Ta bo od 1. maja 50.000 dinarjev.

To obliko pomoči lahko upravičenci uveljavljajo na podlagi zdravstvene izkaznice pri blagajni delovne organizacije.

Poleg tega pa se je spremenila tudi višina prispevka, ki ga delavci prispevajo za Steklarsko godbo in Moški pevski zbor.

Za godbo na pihala bomo prav tako od 1. maja aplačevali 2.000 dinarjev, za moški pevski zbor pa 1.700 dinarjev. Oba prispevka se bosta v bodoče spreminjala v skladu s spreminjanjem – poviševanjem osebnih dohodkov.

Šport in rekreacija

Nogomet

Nogometaši znova niso uspeli

Če smo v aprilski in majski številki našega glasila v podnaslovu k nogometnem prispevku zapisali: »Bodo nogometaši končno uspeli«, potem moramo tokrat resnici na ljubo zapisati, da »nogometaši znova niso uspeli«. K sreči pa mogoče ta trditev vendarle ne velja v celoti; zakaj, bomo videli kasneje.

V predvidenih štirih majskih tekmah prvenstva celjske medobčinske lige so hrastniški nogometaši osvojili le štiri točke. Dve srečanju so odigrali neodločeno, eno so dobili brez boja, medtem ko je bila tekma z enajsterico Oplotnice zaradi Peteroboja na Jesenicah preložena na kasnejši termin.

Po porazu doma proti nogometašem iz Kozjega, so varovanci trenerja Iba-kiča gostovali v Ljubecni, kjer so v igri z enajsterico tamkajšnjega Opekarja osvojili le točko. Končni izid je bil namreč 4:4. Po odložitvi tekme z Oplotnico bi Hrastničani morali gostiti enajsterico Svobode iz Brežic. Ker gostov iz neznanih vzrokov ni bilo, so tekmo dobili brez boja z rezultatom 3:0. Sledilo je gostovanje pri enajsterici Kovinarja v Storah pri Celju. Tako kot jeseni v Hrastniku, se je tudi ta tekma končala brez zmagovalca. Jeseniških 0:0 je tokrat zamenjal rezultat 1:1.

Do konca prvenstva je še eno kolo, kar pomeni, da ob preloženih tekmah z Oplotnico, hrastniški nogometaši lahko osvojijo še največ 4 točke. Žal pa jim to zadostuje le za drugo, ne pa tudi za prvo mesto. Torej s prvim mestom znova ne bo nič. In da bo ironija

še večja, so tudi tokrat hrastniški nogometaši ta naslov zapravili z izgubljenimi točkami na domačem igrišču. Če bi recimo premagali Kozjance, bi bili prvi. No, kljub temu pa le še ni vse izgubljeno. Strogi kriteriji namreč dovoljujejo sodelovanje v kvalifikacijah le tistim klubom, ki imajo izpolnjene vse predvidene zahteve. Te pa so v prvi vrsti ob primerno urejenem objektu tudi strokovno usposobljen trenerski kader in oblikovanje vse selekcije (pionirji, kadeti, mladinci). Teh pogojev pa nogometaši iz Kozjega, zlasti ko gre za formiranje mlajše sekcije, nimajo. In kaj v takšnem primeru. Pravila pravijo, da si to pravico pridobi naslednje uvrščena enajsterica, ki te kriterije izpolnjuje. In ker bodo Hrastničani po vsej verjetnosti le drugi, so jim vrata nastopa v kvalifikacijah, kot kaže, odprta.

Naj še dodamo, da je medtem že končano prvenstvo mladincev in kadetov. V obeh konkurencah so zmagali hrastniški nogometaši. Med kadeti celo brez poraza.

Rokomet

Rokometaši uspešni

Čeprav je do konca prvenstva južne skupine druge republiške lige preostalo še eno kolo, lahko zapišemo, da so rokometiški Dola svoj cilj izpolnili. Že doslej so osvojili točko več kot v jesenskem delu prvenstva in si ob primeru uspeha v zadnjem nastopu v Krmelju zagotovili najmanj tretje mesto. Če pa bi Radečani »kiksali«, potem bi bili Dolani celo drugi, kar je ob odličnem IUUV Usnjaru iz Šmartnega pri Litiji maksimalen dosežek. Ome-

njeni dve ekipi sta tudi edini, s katerima so dolski rokometiški izgubili obe tekmah, tako doma kot v gosteh.

V maju so rokometiški Dola odigrali štiri prvenstvena srečanja, dosegli tri zmage in en poraz. Edini poraz so doživeli v Radečah, ko so jih po obojestransko dobri igri premagali domačini z 27:24. Sicer pa so doma premagali Novo mesto z 26:22 (12:14) in Brežice z 31:27 (13:11), v gosteh pa Sevnico z 30:28 (14:11).

Mladi rokometiški Dola, ki tekmujejo v področni republiški ligi, ostajajo še naprej pri dnu prvenstvene razpredelnice. V maju so odigrali štiri tekme in zabeležili štiri poraze.

11. Turnir rokometišem Aera

Prizadevni rokometni delavci Dola so tudi letos pripravili tradicionalni turnir mladinskih ekip ob dnevu mladosti. 11. turnir so osvojili mladi rokometiški celjskega Aera, potem ko so v finalnem obračunu odpravili vrstnike iz Šoštanja.

Organizacija letošnjega turnirja, ki že nekaj let sodi med najkvalitetnejša tovrstna tekmovanja pri nas, je bila takorekoč brezhibna. Marljivim organizatorjem je precej pomagalo tudi izredno lepo in toplo vreme. Pokrovitelj letošnjega turnirja je bila DO Sijaj. Posebna komisija pa je ob koncu izbrala za najboljšega igralca Damjana Kolarja (Radeče), za najboljšega vratarja Branka Krauthaterja (Aero), najboljši strelca pa je bil z 20 zadetki Marko Ocepec (Slovenj Gradec).

Rezultati predtekmovanja – skupina A: STT Rudar : Radeče 12:11, Radeče : Aero 13:15, STT Rudar : Aero 11:11. Skupina B: Dol : Šoštanj 8:15, Slovenj Gradec : Šoštanj 13:17, Slovenj Gradec : Dol 16:12. Finale tekme – za 5. mesto: Radeče : Dol 22:8, za 3. mesto Slovenj Gradec : STT Rudar 27:13, ter za 1. mesto Aero : Šoštanj 24:19.

Vse tekme so dobro vodili sodniki Bojadžievski in Mesarič (Celje), Ule (Zagorje), Lapornik (Trbovlje) in Branko Pepelnjak (Hrastnik).

Keglanje

Alba in Bizjak

V prejšnji številki našega glasila smo vas seznanili z imeni finalistov 5. odprtega prvenstva Hrastnika, na katerem je nastopilo 72 kegljačev in kegljavk iz desetih klubov. Po finalnem nastopu osmerice najboljših iz

Peterobj je že zdavnaj postal veliko več kot le tekmovanje.

predtekmovanja sta zmagala Slavica Alba iz Krškega in Darko Bizjak iz Ljubljane. Medtem ko si je Alba prvo mesto praktično zagotovila po odličnem rezultatu iz predtekmovanja, ko je z 432 keglji postavila nov rekord kegljišča, pa si je Bizjak svoj prvi naslov priboril šele po odličnem finalnem obračunu, ko je s 917 keglji izenačil in le za las zgrešil nov rekord hrastniškega kegljišča. Končni vrstni red najboljših.

Ženske: Alba (Krško) 801 (432 + 369), 2. Burja 787 (393 + 394), 3. Bajde 783 (407 + 376), 4. Tušek (vse Ipoz Rudar Trbovlje) 778 (382 + 396), 5. Škafar 773 (380 + 393), 6. Kovač (obe Krško) 743 (385 + 358). Železnik 386 in Mlakar 379 (obe Ipoz Rudar) nista nastopili v finalu. Moški: 1. Bizjak (Gradil Lj.) 1809 (892 + 889), 2. Žmažgon (Prol. Zagorje) 1803 (902 + 901), 3. Ivačič (Gradis) 1781 (892 + 889), 4. Burja (Prol.) 1768 (911 + 857), 5. Podreberšek (Slovan Lj.) 1755 (912 + 843), 6. Šeško (Rud. Hrast.) 1745 (892 + 853), 7. Pinozza (Brežice) 1699 (891 + 808), 8. Goljuf (Rudar Trbovlje) 890 (v finalu ni nastopil).

Streljanje

Vili Vidmar na DP

Navadno pišemo le o uspehih strelcev, ki tekmujejo s serijsko zračno puško. Tokrat pa moramo pohvaliti tudi tiste, ki streljajo z vojaško puško. In kaj je temu vzrok? V Ostružnem pri Kranju je bilo namreč letošnje republiško prvenstvo, na katerem je nastopilo 27 ekip in 102 posameznika. Iz Hrastnika so nastopili strelci SD Ernest Draksler, ki so v omenjeni konkurenci osvojili odlično 8. mesto. Njihov član Vili Vidmar pa je bil s 175 krogi od 200 možnih enajsti, ter si s tem rezultatom pridobil pravico nastopa na državnem prvenstvu. Bravo Vili, bravo ekipa.

Peterobj 89

Naši po pričakovanih manj uspešni, zato pa znova s pokalom za Fair Play. Ideja, ki se je porodila pred več kot 20 leti prav na pobudo mladih iz naše delovne organizacije je na Jesenicah doživela svojo 22. uprizoritev. Najbrž veste za kaj gre – tradicionalne športne igre jeseniških železarjev, kranjskih gumarjev, medvoških kemikov, žalskih kovinarjev in hrastniških steklarjev, ali kot jih popularno že od vsega

začetka imenujemo Peteroboj. Najbrž smo si enotni, da podobnega tekmovanja delavcev iz tako različnih strokovnih oziroma osnovnih proizvodnih dejavnosti ne poznamo. Že takrat je bila ta prireditev v poplavi različnih »ijad« nekaj posebnega, sebi svojstvenega in veseli smo – osebno še posebej, da je tudi sedaj tako.

Nič novega ne bomo povedali, če bomo zapisali, da je to tekmovanje prikaz tovarištva, dobrih medsebojnih odnosov in srečanje starih prijateljev, kjer imajo rezultati drugotni pomen. In nič drugače ni bilo tudi tokrat. Pozdravili smo se s starimi in spoznali nove prijatelje. Tekmovanje je zamenjala pesem, veselje in na koncu tudi glasbe ni manjkalo. Tekmovanje je potekalo tako kot že vrsto let v malem nogometu, rokometu, odbojki, namiznem tenisu, šahu, kegljanju, streljanju in ribolovu za moške ekipe, ter namiznem tenisu, kegljanju, streljanju in pikado za ženske ekipe.

Naši predstavniki so tekmovali v nekaj pričakovanih, ko gre za nastope zunaj Hrastnika. Nekoliko več, se pravi skupno prvo mesto, smo pričakovali od našega ženskega dela, medtem ko so bili moški s tretjim mestom na ravni svojih povprečnih dosežkov. Predno si ogledamo uvrstitve naših ekip in skupno uvrstitev, naj povemo, da so naši športniki že v enem ostali zvesti svoji tradiciji. Znova so namreč osvojili lovoriko Janeza Jenka, to je pokal za najbolj športno obnašanje. Čestitamo! In kako smo nastopali je moč razbrati iz naslednje tabele

panoga	mesto (moški)	(ženske)
mali nogomet	3.	
rokomet	5.	
odbojka	5.	
namizni tenis	2.	1.
šah	3.	
kegljanje	2.	5.
streljanje	2.	5.
pikado		4.
ribolov	4.	

Končna razvrstitev 22. Peteroboja pa je naslednja:

MOŠKI	
1. Železarna Jesenice	37 točk
1. Sava Kranj	29 točk
3. Steklarna Hrastnik	22 točk
4. Donit Medvode	18 točk
5. Ferralit Žalec	15 točk

ŽENSKES	
1. Sava Kranj	16 točk
2. Steklarna Hrastnik	13 točk
3. Donit Medvode	dve prvi mesti
	nič prvih mest
4. Železarna Jesenice	10 točk
5. Ferralit Žalec	7 točk

Ob koncu ne smemo pozabiti tudi manifestativnega pohoda planincev, ki so se povzpeli na Golico in to v času ko je najlepša, obdana z milijoni in milijoni narcis, ki rastejo le v tem predelu karavanškega masiva. Da jim je bilo lepo, najbrž ni treba posebej poudarjati. Nekaterim, očitno, ne samo zaradi narcis!?

Naslednji, 23. po vrsti, Peteroboj 90 bo prihodnje leto v Žalcu.

Izidi 3. Žrebanja nagradne igre »ZADETEK« RK Dol z dne 28. maja 1989

1. nagrada: TV sprejemnik – Franci Šantej, Grča 16, Dol pri Hrastniku
 2. nagrada: 3 st premoga – Katja Šketako, Laz 3, Dol pri Hrastniku
 3. nagrada: izdelki Steklarne v vrednosti 500.000 dinarjev – Milena Koritnik, Novi Log 7, Hrastnik
 4. nagrada: izdelki Jutranjke v vrednosti 300.000 dinarjev – Robi Petek, Keršičev hrib 8, Trbovlje
 5. nagrada: vikend paket za 2 osebi v Medijskih toplicah – Danijela Frangeš, Partizanska 42, Dol pri Hrastniku
 6. nagrada: izdelek zlatarja Jožeta Skubica – Marinka Funkelj, Partizanska 2, Dol pri Hrastniku
- TOLAŽILNE NAGRADE:
- Tomaž Ocvirk, Kralgerjeva 30, Celje
 - Tadej Pušnik, Trg borcev NOB 18, Dol pri Hrastniku
 - Rezi Herek, Trg borcev NOB 16, Dol pri Hrastniku
 - Marinka Grahek, Novi dom 13, Hrastnik
 - Ernest Draksler, Črdenc 2, Dol pri Hrastniku

Jože Premec

tečajev. Seveda pa bo tečaj koristil vsem, ki kadarkoli spremljajo otroke v bližino vode. Tečaj vsebuje poleg metodike plavanja tudi elemente potapljanja in reševanja. Vesel sem, da so vse udeležence redno prihajale v bazen in tudi tega, da so veliko pridobile. Dogovorili smo se, da bomo posamezne elemente občasno ponovili, saj je potrebno vsakoletno preverjanje znanja.«

NEVENKA LAVRIČ, učiteljica: »Za tečaj se nismo odločile z največjim navdušenjem, saj nas že dovolj obremenjuje šola in družinske obveznosti. Vendar smo kmalu spoznale, da smo iz naših tečajev v srednji šoli marsikaj pozabile. Teorija nam je sicer povzročala nekaj preglavic, pri plavanju pa smo se sprostile in razvedrile, tako da nam ni bilo kasneje težko nadomestiti »izgubljenega« časa. Naš »tovariš« Tine je bil z nami nad vse potrpežljiv, zato smo se učile še z večjo zavzetostjo.

IVO ŠINK, profesor plavanja na FTK

Vrnitev z lepimi vtisi

Med povabljeni na svečano otvoritev športne dvorane Srpske fabrike stakla smo bili tudi hrastniški steklarji. Enainvajsetega aprila smo se torej odpravili na pot. Bil je lep sončen dan, za prve pomladne dni skorajda malo prevroč. To smo najbolje občutili ob vožnji skozi Beograd, kamor smo prispeli okoli 14.00 ure, ko je promet najgostejši. Tako je vožnja skozi mesto trajala skoraj celo uro. V Paračin smo prispeli okoli petih popoldne. Pričakali so nas predstavniki paračinske steklarne ter nam izrekli dobrodošlico, nato pa poskrbeli, da nam je večer minil v prijetnem razpoloženju. Naslednji dan so bila tekmovanja, na katerem so poleg paračinskih, pan-

meni, da je vrednost teh tečajev tudi v tem, da posameznik ugotovi svoje pomanjkljivosti, ki jih potem poskuša izboljšati. Poleg tega naj bi bili vaditelji in učitelji plavanja ambasadorji plavalne pismenosti, saj je znano, da 50 odstotkov ljudi nad 35 let ne zna plavati ali so pri plavanju negotovi.

To se bo z leti gotovo popravilo, saj že več let traja široko zasnovana republiška akcija Naučimo se plavati – do 4. razreda. Ljudem je treba vcepiti zavet, da si odgovoren tudi za druge plavalce, kadar si v vodi. V svetu imajo to etiko visoko razvito, saj so ob vseh rekah, jezerih, ... organizirane vodne straže, ki preprečujejo nesreče. Pri nas so utopitve na drugem mestu, takoj za prometnimi nesrečami.

Glede na to, da je plavanje dostopno vsem, ne glede na leta, da slovi kot mnogostranska telovadba in aerobika v vodi, bi se morali tam, kjer imajo pogoje, zavzeti za široko organizirano akcijo tečajev plavanja za odrasle.

Fanči Moljč

čevskih ter hrastniških steklarjev sodelovali tudi vojaki. Hrastničani smo se kar dobro izkazali, vendar mislim, da je bilo v tem športnem srečanju še nekaj več kot le tekmovanje. Bilo je lepo druženje in o skrhanih medsebojnih odnosih med Srbijo in Slovenijo, kar poslušamo in beremo skoraj sleherni dan, nismo občutili niti malo. V pogovorih z delavci pa so vseeno prihajala na dan vprašanja, kakšno je mnenje Slovencev do zborovanja v Cankarjevem domu. Pojasnjeval sem, da je nesmiselno zaradi enega dogodka obsojati ves narod. Ne vem, ali sem bil dovolj prepričljiv, vsekakor pa mislim, da odnosi med Slovenci in Srbi niso tako slabi, kot nam jih prikazujejo sredstva obveščanja. Tako razmišljanje potrjujejo moji vtisi po vrnitvi iz Srbije.

Ivan Jovič

kov, za darovano cvetje oziroma pomoč.

Žalujoča Fani Zemljak

Ob boleči izgubi dragega sina in brata

Draga Deliča

se iskreno zahvaljujemo za izrečena sožalja, darovano cvetje ter sosedom in prijateljem za vsestransko pomoč v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi godbi na pihala, govorniku Viliju Petriču za poslovljni govor, duhovniku za opravljen obred ter vsem, ki so se zbrali ob zadnjem slovesu. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: mati Karolina, brat Danilo z družino in sestra Cilka z družino.

Ob boleči izgubi dragega očeta

Štefana Bedeka

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje ter izrekli besede sožalja.

Žalujoči: Žena Frida, sinovi Štefan, Franc, Janez in hčerka Anica.

Ambasadorji plavalne pismenosti

V vseh treh zasavskih občinah – Hrastniku, Trbovljah in Zagorju so strokovni delavci Zveze za telesno kulturo konec aprila in v prvi polovici maja izvedli teoretični in praktični del usposabljanja za vaditelje plavanja. Prijavilo se je 65 kandidatov – predvsem pedagoških delavcev – razredne učiteljice, vzgojiteljice iz VVD in vodiči DPM.

Izpit je opravilo 58 slušatejev, katerim so v petek, 19. maja slovesno izročili izkaznice.

Že dve leti velja namreč Zakon o varnosti v organiziranih kopališčih, ki zahtevajo predvsem varnost plavalcev. Zato je potreba po strokovnih delavcih narasla. Vaditelji in učitelji naj ne bi skrbeli samo za spoštovanje

pravil o varnosti, ampak naj bi to kulturo prenašali na druge.

ROBER HALZER, strokovni delavec ZTKO Hrastnik:

»Na Fakulteti za telesno kulturo so se takoj odzvali naši želji za sodelovanje pri izvedbi tega tečaja. Prof. Šink je vodil teoretični del za vseh 65 slušateljev v Trbovljah, kjer so opravljali tudi pisni del izpita. Praktični del pa sta vodila Tine Koncilija na Izlahah in v Hrastniku, ter Jože Čibej v Trbovljah. Prof. Šink, ki je ocenil tudi praktično znanje plavanja, je bil z rezultati zadovoljen.«

TINE KONCILIJA:

»Na tečaju so prevladovala pedagoške delavke, ki pomagajo učiteljem telesne vzgoje pri organizaciji plavalnih

Zahvale

Ob smrti mojega očeta

Demala Dračiča

iskreno hvala sodelavkam in sodelavcem kontrole na izmeni Brglez, za materialno pomoč in izrečeno sožalje. Prav tako se za nesebično pomoč zahvaljujem mojim sodelavcem iz Cementarne Trbovlje.

Šehiza Kordič z možem Ivico

Ob smrti mojega očeta se iskreno zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam brusilnice, kontrole in slikarnice za denarno pomoč in izrečeno sožalje. Hvala tudi Ivanu Tovorniku za nesebično pomoč, ter vsem prijateljem in znancem, ki ste mi pisno in ustno izrekli sožalje.

Stojanka Seničar

Ob smrti moje mame

Kati Brvar

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem skladišča gotovih izdel-

Nagradna križanka

SESTAVIL: KARLI DREMEL	KRAJ NA OTOKU UGLJANU	RAZBOJNIK BANDIT	NAGRAJENEC CANNESA '89 ZA REŽIJO FILMA „DOM ZA OBEŠANJE“	POJAV NA VODI	REKA V MONGOLJI	GLAVNO MESTO HRVATSKE	6	NORVEŠKI PISATELJ DUUN	ROMAN DOSTOJEV- SKEGA	ESTONEC	ŽIVAHEN PTIČ, DUPLAR	DRUGO IME ZA GRŠKO POKRAJINO BEOCIJO	NADA VIDMAR	AMERIŠKI FILMSKI REŽISER (CELIA)	NADAV	6	GRŠKI FILOZOF	MLEČNI IZDELEK	KNJIŽEVNIK FUNTEK	
TRANSPORT							ŽABICA										JAPONSKA NABIRALKA BISEROV			
VOZNIKA RALLYJA ZRNEČVA							SLOVENSKI POPEVKAR (LADO)										NORDIJSKA BOGINJA MORJA			KITOVJI BRKI
SKLEPNA BESEDA							ANGL. FIZIK (FRANCIS WILLIAM)						NEVOŠČ- LJIVOST							
RIMSKI NARAVO- SLOVEC				ZNAČAJ						VODNA ŽIVAL					GLAVNO MESTO NORVEŠKE					
ROPARSKI KIT					ERNA MUSER			LEVI PRITOK	VIOLINIŠT BRAVNIČAR						KRAJ NA POLOTOKU PELJEŠCU					BESEDNI DVOBOJ
6	OSEBA IZ BIBLIJE	PSIHI- ATRIJA											HODNIK NA ŽELEZNIŠKI POSTAJI	IME ŠPAN. PISATELJA BAROUE					SREŽ	PESNIK
AM. FILMSKI IGRALEC WELLES		REDKOST					AM. LEKSI- KOGRAF WEBSTER			POLICA		TROHNOBA				MORALNO SLAB ČLOVEK				ROBERT OWEN
IME HRV. ZGODOVIN- NARJA NODILA						REKA V PAKISTANU				MESTO V SRBIJI OB DONAVI										
OTOČJE OB NOVI GVINEJI				VEČJI KOS POHIŠTVA	IGRALKA SUGMAN					NIŽINA OB ODRI NA HRVATSKEM										
AM. FILM IGRALEC (ROBERT DE TAKSIST)						KRAJ PRI OPATIJI			ALKOHOL- NA PIJAČA	MESTO V ITALIJI					NAJBOLJ NASELJENI HAVAJSKI OTOK (HONOLULU)	EGON TOMC			PRŠIČA, KLOŠČ	
6	PRITOK DONAVE V SRBIJI						REKA KI TEČE SKO- ZI CAM- BRIDGE	KRMILO PRI AVTU						SMUČAR PETROVIČ					GRŠKA BOGINJA NESREČE	ČETIRTO ZNA MENJE ŽIVALSKO- GA KROGA
ČLOVEK Z GOVORNO NAPAKO		POSKOČEN RSKI PLES						PRITOK ZAPADNE MORAVE					OPTIK							
SLOVENSKA FILMSKA IGRALKA								PESNICA MAURER						ROD VOJSKE						
GEORGE ADE			IGRALEC ČEJVAN					HRVAŠKI KOMPONIST (KRSTO)					ZBIR SESTEVAK							

Med reševalce s pravnimi rešitvami cele križanke bomo z žrebom razdelili sedem nagrad:

1. nagrada 20.000 dinarjev
 2. nagrada 15.000 dinarjev
 3. do 7. nagrada 10.000 dinarjev
- Izrekek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo STEKLARJA, 61430 HRASTNIK, Cesta 1. maja 14 do 27. 6. 1989.

Nagrajeni reševalci

Za prejšnjo nagradno križanko smo prejeli 82 rešitev. Žreb je nagrade namenil naslednjim:

1. nagrada 12.000 din: Martina Meterc
2. nagrada 9.000 din: Milij Cvetko
- pet nagrad po 6.000 din: Berta Krsnik, Andrej Cizej, Ludvik Rancinger, Mariča Ranzinger, Dore Bizjak

Rešitev prejšnje križanke

VODORAVNO: Fedra, vpis, dromedar, areal, rega, lalomita, tasta, anonsa, Maskat, Atair, tardando, tla, monom, Mae, Anaa, ost, Ojstro, nakih, I, rt, doktorat, Iran, O. R., George, Duma, Strauss, Ančeri, Bora, U. N., rek, Nervi, Caan, stranica, Aston, Otranto, Na, juha, Air, irada, Leo, Mates, Aube, Jonas, Hradčani, skok, Adana.

(K. D.)

Zanimalo vas bo

April in maj 1989

Marec smo zaključili s 1451 delavci. V aprilu se je zaposlilo v naši delovni organizaciji 5 delavcev, odšli pa so 3 delavci, tako smo aprila zaključili s 1453 delavci.

V maju se je na novo zaposlilo 9 delavcev, delovno razmerje pa je prekinilo 13 delavcev, tako smo maj zaključili s 1449 delavci.

Prišli so:

Branko Mladič – strojni steklar MDR (iz JLA), Iztok Tolar – varnostni inženir pripravnik (za določen čas), Jelena Predojevič – čistilka v kopalnici in sanitarijev (za določen čas), Rosana Klančnik – referentka samoupravnih organov pripravnica (za določen čas), Smilja Kolarič – programerka pripravnica (za določen čas), Fanči Žlindra – točajka v počitniškem domu Portorož (za določen čas), Antonija Novak – skladiščna delavka, Tomaž Železnik – priučitev za steklarski poklic (za določen čas), Igor Rama – priučitev za steklarski poklic (za določen čas), Denis Perko – priučitev za steklarski poklic (za določen čas), Janko Tašker

– priučitev za steklarski poklic (za določen čas), Fadil Čehić – satiner (iz JLA), Rado Klanšek – strojni steklar MDR predstikalec (iz JLA), Ramiz Pjanič – strojnik IS (iz JLA).

Odšli so:

Angela Kekič – pakirka (starostna upokojitev), Borut Klančar – vodja stroja P (upokojen), Irma Kaluža – čistilka (družinska upokojenka), Jože Smešnik I. – nočni čuvaj (upokojenec), Berta Sedlar – vodja nakladalne rampe (upokojena), Otilija Zorenč – izmenovodja na kontroli (predčasno upokojena), Marija Vozlič – stroškovni knjigovodja (predčasno upokojena), Marjeta Jager – stroškovni knjigovodja (predčasno upokojena), Vitož Zupan – operater na kontrolni liniji (prenehanje delovnega razmerja na lastno željo), Marija Cigeljak – vratarka (upokojena), Ramiz Delić – odnašalec stekla (v JLA), Bajro Salkič – priučitev za steklarski poklic (v JLA), Mitja Jeršin – vzdrževalec (v JLA), Viktor Pajk – krogličar (v JLA), Frančiška Zemljak – skladiščna delavka (upokojena), Jera Bohnec – urejevalec vzorčne sobe (upokojena).

Prirastek v družini:

Bajro Salkič – hči Adela, Irena Habrun – sin Danijel, Barica Alauf – sin Nino, Esad Musić in Nejma Kuč – hčer Almaso.

Poročili so se:

Barbara Vrtačnik in Novko Kolobarič ter Suzana Kavšek in Rado Venko.

Kadrovska služba

Zdravnik reče mlademu fantu: »Če ne boste nehali zapeljevati tujih žena, ne boste živeli niti teden dni več!« »Zakaj, doktor? Zdrav sem, žene pa norijo za menoj.« »Vem! Ena od njih je tudi moja!«

STEKLARNA
steklar

Odbor za obveščanje: Marijanca Polzelnik - predsednica, člani: Milan Crnkovič, Janez Ciglar, Jože Drugo-
vič, Jože Godicelj II., Albert Kapelar, Vlado Šebenik in Joži Umek.

Uredniški odbor: Milij Kobal - glavna in odgovorna urednica, člani: Zdenka Fabjan, Majda Krošlin, Alojz Marcen, Ervin Predovnik, Joži Umek in Franc Vidovič. Fotografije Branko Klančar.

Grafična priprava in tisk v nakladi 2200 izvodov tiskarna Formatisk. Naslov uredništva: Steklar, Hrastnik, Cesta 1. maja 14, telefon 0601-41-622, int. 55. Po sklepu republiškega komiteja za informiranje je glasilo oproščeno davka od prometa proizvodov.